

Financováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory a stanoviska jsou pouze názory autora (autorů) a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie nebo Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA za ně nenesou odpovědnost.

Projekt EU4GEO — Erasmus+ / Jean Monnet • interní metodický podklad pro učitele

Metodika pro učitele: Maastrichtské vysvědčení

Kvinta • Blok 3 • Euro a měnová unie, konvergenční kritéria

Na rozdíl od materiálů založených na Kohesiu nemá tento materiál jeden interaktivní nástroj — místo toho žáci čtou jednu souhrnnou tabulku (anglická Wikipedie), která porovnává aktuální hodnoty ČR se všemi pěti referenčními hodnotami najednou; oficiální zdroje dat (Eurostat, MFČR, ČNB, Konvergenční zpráva ECB) jsou v taháku uvedené jako zdroj/ověření navíc. Vhodné pro klasickou výuku s projektorem, tabulka se dá projít společně na jednu chvíli.

Cíl hodiny

Žák umí vyjmenovat pět maastrichtských konvergenčních kritérií, zjistí z aktuálních dat, kolik z nich Česko plní, a vysvětlí, proč je poslední chybějící kritérium (ERM II) spíš politické než ekonomické rozhodnutí.

Doporučený průběh hodiny (45 min)

- **0–5 min – Úvod:** zeptejte se žáků, kolik zemí EU podle nich euro používá a jestli ví, proč ho Česko dosud nepřijalo. Nechte odpovědi zaznít bez korekce.
- **5–12 min – Poslech podcastu:** pusťte podcast vcelku. Po poslechu krátce

shrňte, co jsou to konvergenční kritéria a proč se jim říká „vysvědčení“.

- **12–30 min – Samostatná/skupinová práce:** žáci projdou Kroky 1–4 pracovního listu — v jedné souhrnné tabulce (Wikipedia, viz tahák sekce 6) najdou aktuální hodnoty všech pěti kritérií i limity a sestaví Česku vysvědčení. Protože jsou teď všechna data na jednom místě, dá se to zvládnout i samostatně, nejen v rozdělených dvojicích.
- **30–40 min – Diskuse (Krok 5):** rozeberte, proč je ERM II politickým, ne ekonomickým problémem, a co by se změnilo, kdyby ČR euro přijala.
- **40–45 min – Shrnutí:** zopakujte, že Česko plní 4 z 5 kritérií a patří mezi ekonomicky nejpr připravenější kandidátské země na euro v EU.

Na co dát pozor / časté chyby žáků

- **Představa, že Česko euro nepřijalo kvůli špatné ekonomice:** opak je pravdou — Česko plní 4 z 5 kritérií, chybí jen ERM II, o jehož vstupu vláda zatím nerozhodla.
- **Záměna „4 z 5“ s „skoro splněno, tedy stačí“:** kritéria se musí splnit všechna současně — 4 z 5 znamená, že euro zatím přijmout nelze, ne že je to formalita.
- **Záměna konvergenční inflace (HICP, průměr za období) s běžně uváděnou meziroční inflací ČSÚ:** jde o dvě různá čísla se stejným tématem, ale jiným výpočtem.
- **Tabulka v Kroku 1 je anglicky:** žákům se slabší angličtinou pomozte s názvy sloupců (inflation, deficit, debt, exchange rate, interest rate) — čísla samotná jsou srozumitelná bez překladu, pojmy k nim mají vysvětlené v taháku.

Hodnocení

Hodnotí se, zda žák správně vyplnil vysvědčení (4× ANO, 1× NE u ERM II) a zda dokáže vysvětlit PROČ je poslední kritérium jiné povahy než ostatní čtyři — ne přesná znalost konkrétních procentních čísel, která se každý rok mění.

Odpovědi k otázkám v pracovním listu

- **Krok 1-2 (tabulka a aktuální hodnoty ČR):** Podle Konvergenční zprávy ECB, červen 2026: inflace 1,9 % (limit 2,7 %) – splněno; schodek veřejných financí 2,1 % HDP (limit 3 %) – splněno; veřejný dluh 44,3 % HDP (limit 60 %) – splněno; dlouhodobá úroková sazba 4,5 % (limit 5,1 %) – splněno; ERM II – Česko není členem – nesplněno. Čísla jsou živá data a rok od roku se mírně posouvají, kombinace 4× splněno / 1× nesplněno je ale dlouhodobě stabilní.
- **Krok 3, otázka 1 (ERM II – ekonomický, nebo politický problém?):** Politický. Česko dlouhodobě plní většinu ekonomických kritérií, ale o vstupu do ERM II (a tím i o cestě k euru) rozhoduje vláda – jde o politické rozhodnutí, ne o to, že by to ekonomika neumožňovala.
- **Krok 3, otázka 2 (proč se konvergenční inflace liší od „té z novin“):** Konvergenční kritérium počítá průměrnou harmonizovanou inflaci (HICP) za posledních 12 měsíců vůči průměru tří zemí EU s nejnižší inflací, zatímco běžně citovaná „aktuální meziroční inflace“ je jedno číslo k jednomu měsíci podle národní metodiky ČSÚ – jde o jiné období i jiný výpočet, ne o chybu v datech.
- **Krok 4 (kolik kritérií ČR plní):** Aktuální stav odpovídá vysvědčení 4× ANO, 1× NE u ERM II (viz box Hodnocení) – přesná čísla se rok od roku mění, tenhle poměr je ale dlouhodobě stabilní.